

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMİ ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajozárral kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.

Hat hóra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalványnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hirdetések: négyhasábos petit sor egyszeri közléseért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. fizetendő.

A nyiltterben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetők tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Adókiivetés.

I.

Nyolcz esztendeje annak, hogy a közadók kezeléséről szóló törvény megalkottatott és ennek értelmében a kereseti adók kiivetése eszközésbe vétetett; az egyenes és közvetett adók, illetékek és más kincstári követelések, (egyebek közt a dohánytőzsdéből elmaradt hátralékok), végrehajtás utján behajtottak.

Hogy ezen törvény (1876. XV.) nem tartalmazott volna szigorú intézkedéseket s hogy azok az illető közegek által nem vétettek volna igénybe s nem alkalmaztattak volna teljesen: alig lehet hinni, ha a sok fegyelmi eljárást, mely a közegek ellen ez időközben alkalmazásba vétetett, tekintjük s ha figyelemmel vizsgáljuk, hogy ezen törvény egész szigorúságában alkalmaztattott—még olyanok ellen is, kik a közvetett adókra nézve szerződési viszonyban állottak az állami kincstárral, s kik ellen ezen törvénynek alkalmazása, jogi szempontból, nehezen ütötte volna meg a mértékot.

Es mégis mit tapasztaltunk?

Azt, hogy ezen törvény nem volt eléggé hatalmas tényező az állami kincstár szükségleteinek beszerzésére: épen azért azt félre kellett tenni és egy másik, czélszerűbb törvénnyel pótolni.

Igy alkottatott meg 1883. évben a közadók kezeléséről szóló XLIV. törvényezikk, mely szintén a kereseti adók kiivetéséről, elkönyveléséről s a fönnebb előadott kincstári követelésekkel együtt azoknak behajtásáról rendelkezik. Igen természetes, hogy az előbbi törvény ennek életbeléptével hatályon kívül téttetett. — Hogy czélszerűbb-e ezen törvény az előbbinél, azt a gyakorlat fogja megmutatni. Mi részünkről több reményt nem kötünk hozzá, mint az előbbihez. Hogy szigorubb, azt látjuk és tudjuk, de a szigorúság nem mindig föltétele a czélszerűségnek. Hogy bonyolultabbá teszi a viszonyokat és a munkát, azt az eljáró közegek legjobban bizonyíthatják. Mink, amennyiben már ezeu törvény keretében s rendelkezése alatt élünk, csak konstatálhatjuk azt, hogy a munka az adók minden nemeinél megszorítottatott. Nagyon ohajtjuk tehát, ohajtanunk kell is az állam érdekében, hogy e törvénynek a várva-várt eredménye meglegyen s az állami kincstár e részben boldoguljon.

Az igaz, hogy a törvények alkotásában országunk nem mondható szerencsésnek; alig alkottatik meg valamely törvény, már is ellene zudul az érdekeikben megsértettnek vélt közönség — sokszor nagyon is tekintélyes része.

Tapasztalható igazság, hogy az intézkedések jóságát, czélszerűségét a gyakorlat szentesíti s alapítja meg; e tekintet a törvény alkotásánál semmitféleképp sem mellőzhető. Már pedig midőn azt kell látnunk s tapasztalunk, hogy rövid nyolcz, vagy tíz esztendő alatt s időközökben módosítani, vagy pedig ujjakkal kell fölcserélni s helyettesíteni törvényeinket: ugyan ki mondhatja czélszerűségi s jósági szempontból szerencsésnek törvényeink alkotását?!... Igy vagyunk, többi közt: az adókezelési —, így az ipar gyakorlásáról szóló törvényeinkkel.

Hanem, midőn ezeket be kell ismernünk, mégsem hunyhatunk szemet — bármennyire kívánják is némelyek—törvényeink azon intézkedési előtt, melyek az igazság alapjára fektetve, a gyakorlati élet követelményeinek is megfelelői

törekszenek. Igy az idézett adókezelési törvénynek azon intézkedéseit, melyek az adókiivetésre vonatkoznak, nagy mértékben — valóban nemcsak jóknak, helyeseknek, hanem a mi adózási viszonyaink között valódi nyereseménynek kell tekintenünk.

„Nagy mértékben“ — mondjuk azért, mert az adókiivetésnek azon részét, — mely a községeket mód nélkül és akként foglalkoztatja, hogy ezek saját más ügyeiket emiatt nem képesek elintézni, — azon osztó igazsággal, hogy a községek által fizetett tisztviselői s szolgálati közegek egyedül az állami foglalkozásokra vétessek igénybe, megegyeztetetők nem tartjuk; de erről más helyen és máskor bővebben akarunk szólni.

Adózási rendszerünk nagyon bonyolodott. A különféle nagyszámu adónemek, melyek nálunk divatoznak, annyi tömérdek munkát igényelnek a kirovásban, elkönyvelésben, a behajtásban, hogy azok harmincz százalékja ezek által nyeletik el.

Igaz, hogy ez számtalan embernek nyújt keresetet, de vajjon nem volna-e lehetséges s talán üdvösebb is: ezen munkaerőt czélszerűbben s hasznosabban másutt foglalkoztatni? s komplikált adórendszerünknel az egyszerűbb s egyöntetűbb eljárást meghonosítani?...

Nem lehetne-e az adókiivetést, az adókirovást az épen e törvény által elrendelt s általunk érintett adókiivetési apparátus szerint: valamennyi adónemre együttesen s egyszerre, mint egy cím alatt szolgáló jövedelmi adó elnevezése mellett megtenni s megalapítani?...

Hiszen, ugyis a mostani adókiivetésnél bármennyű kereseti ágakból származzék — a földet kivéve — a jövedelem, ez vétetik alapul az adó kirovására; — lévén adórendszerünk a jövedelemre, nempedig az értékkataszterre fektetve. — Tehát valamint a kereseti harmadik osztályu adónál az adókiivető bizottságok a kereseti jövedelmet a föld nélkül becsülik s az adót akként vetik ki: miért nem tehetnék azt ugyanugy a föld- és valamennyi jövedelmet egybefoglalva valamennyi kereseti ágra?

Hát anélkül, hogy minden darab földet fölmérnek, összeírják, kóstolnak s becsülnék, nem lehet igazságos s méltányos adózást megalapítani?

Dehogynem.

Ugyan mi volt a régi dikális rendszer?!

Megyei tisztviselőink nyugdíjazása.

Ez is egyike ama ügyeknek, melyek érdekében szokásszerűleg megpendül az eszme, ha pendíti valaki, azután szárnyra kel s a bolygatott aerában megteszi rövid körutját, megpróbál visszhangot kelteni. A visszhang visszszól, rendszerent igen-nel, mert a kor etikeje kívánja, hogy nem-et ne mondjon. Ennyi az legtöbbször, mit a fölvetett eszméről — eredmény tekintetében — konstatálni lehet; maga az eszme valósítása azonban majd mindig ép olyan laza, mint ama lég, melyben az eszmék visszhangja megfutni szokta rövid pályáját.

Egy ilyen eszme most a megyei tisztviselők nyugdíjazása, szerte visszhangzik e kérdés az országban, egyik megyéből átszállva a másikba. Bars megyében is szőnyegen fekszik e tárgy egy pár éve, beszélünk róla, vitatjuk az eszmét, de ennél tovább nem haladunk. Hivatalos és magánköreink általános közmegegyezéssel szölkak a megyei nyugdíjintézmény behozataláról, sőt a tettleges életbeléptetés munkájába is belefogtak már s szinte örömmel gondoltak megyei hivatalnokaink az e tekintetben szépnak ígérkező jövőre.

Azonban a kezdet — ugylátszik — csak kezdet maradt, vagy tán még kezdetnek se nevezhető, mert akikre a tulajdonképeni kezdet munkálata bízott,

azok mindekkorig nem haliatnak magukról semmit, annyit se tudni rólkuk, hogy kivihetőnek tartják-e, vagy nem—egy nyugdíjintézmény életbeléptetését megyei tisztviselőink érdekében?, sőt még arról sem vett a közönség tudomást, se szóbelileg, se hírlapilag, hogy valaképen belefogtak-e az illetők azon munkálatba, melynek megtételével a nyugdíjkérdésben megbizva lettek?

Azt hiszem, nem követek el — nem is akarok — senki irányában sértést, ha hírlapilag intézek fölszólamást azon bizottsághoz, mely Barsvármegye 1883. évi december 19 én tartott törvényhatósági ülésén lett szervezve és a megyei tisztviselők nyugdíjintézményének tisztázása végett odautasítva, hogy „cziránti munkálatáról lehető rövid idő alatt jelentést tegyen.“

E megbízás óta már innen-onnan nyolcz hónap telt el, de a nyugdíj-bizottság mikénti működéséről sem én nem bírok — s azt hiszem, más sem bir eddig tudomással. Pedig a lefolyt 8 hosszú hónapot aligha lehet oly „rövid időnek“ venni, mennyi a jelentés-tételre kitéve volt. Sőt e 8 hónap alatt még arról se szívtárgott ki egy röpke hír, hogy a bizottság a nyugdíj-kérdést tárgyalni, vagy tanulmányozni kezdte volna. Nem akarom kétségbevonni a t. szaksbizottság ebbeli jóakarátát s ügybuzgalmát, de el nem titkolhatom — legalább is csodálkozásomat afölött: vajjon mi okból hallat oly keveset — pláne semmit — magáról, illetőleg működéséről?

En azt hiszem, hogy silány visszhangu eszméknek is lehet adni szép lendületet 8 hónap alatt, ha az alkalmat és eszközöket a szervező közegek jól fölhasználgák. Mennyivel inkább lehetett volna szép eredményt, vagy legalább is kecségetető stádiumot elérni maig a főnti kérdésben, mely iránt — ugyszólván általános volt a jó hangulat megyénk minden értelmesebb köreibben. Igazolta ezt a főnt idézett törvényhatósági ülés jóakaratu intézkedése, mely sietett e czélből bizottságot kinevezni; igazolta azon kimagasló eszemény is, melyet a megye két legfőbb tisztviselője, a fő-és alispán tanusítottak a nyugdíj-intézmény érdekében, midőn ennek első alapját öt-öt száz forintot adományyal megvetették.

Nincs tehát — nem is lehet — panasz e kérdésben a megyei közönség jóakaratu viselkedésére, nincs kifogás a kezdet nehézségeire sem, mert a nyugdíj-intézmény már a szervezés előtt ezerforintos alapot nyert. Nyerni fog még többet is, ha a nyugdíj-bizottság ugy iparkodik megfelelő megbízásának, amint ezt töle a nyugdíj-igénylő tisztviselők érdeke kívánja. Már pedig ezeknek az érdeke aligha fogja „lehető legrövidebb terminus“-nak találni az eddig elmúlt 8 hónapot, mely idő alatt a bizottságról maig sem lehetett megtudnunk egyebet, mint hogy ezeltől 8 hónappal lett megbizva. Ennyi idő alatt — nem mondom, hogy véglegesen lehetett volna intézkedni a nyugdíj-ügyben, de igenis lehetett volna megismerni és kimutatni: az előnyöket és hátrányokat, sőt nagyrészen a „miként?“-et is.

E lapokban már jörégiben volt közölve egy czikk s benne egy reális számvetés, melyből ugy emlékszem, hogy megyei tisztviselőink nyugdíj-alapjával mintegy 104-ezer frt kívántatnék. Na, mig ezen összeg össze lesz teremtve, jól kell hozzálátani a dologhoz és sietősebb terminusokban végezni, mint a jelen bizottság teszi.

Nagyon kell csodálnom, hogy az érdekel tisztviselőtestület, vagy ezek egynémelyike már eddig is nem interpellált e halogatás miatt. Én nem vagyok tisztviselő s eszerént a fölvetett ügy reám nézve intímebb érdekekkel nem is bir, de mégse tarthattam vissza már magamat e fölszólamásom megírásától. Ha tisztviselő vagyok, korábban szellőztetem nyilvánosan e kérdést. Minthogy azonban tisztviselő nem vagyok, esakis ugy szólhatok e tárgyban, mint adófizető, kinek az életbeléptetendő nyugdíjalaphoz majdan hozzájárulnom kell. Ezt az adózást én minden polgárra nézve olyanak tekintem, melyet csak üdvözölni lehet, mert eként a tisztviselők helyzetének biztosításával — biztosítjuk magunknak a tisztviselők szorgalmát s ügybuzgalmát is, mely nélkül jó közigazgatás nem képzelhető. Jó közigazgatást pedig mindenki akar a maga megyéjében.

Nos, ha ezt akarjuk, akkor akarnunk kell a tisztviselők nyugdíjazását is, s akarunk azt, hogy a nyugdíj-bizottság lépjen már ki egyszer a fórumra s referáljon!

Azt hiszem, referálhat: mert a rövid terminus helyett elég hosszúra nyújtott időig tanulmányozott. a—y.

Különfélék.

— Hatszáz-éves jubileum lesz városunkban a f. évben. A helybeli róm. kath. plebánia-templom, mely 1284-ik évben lett építve, az idén tölti be fennállásának 600-ik évét. Nagy és hosszú idő ez, méltó arra, hogy a fél-ezredévnél korosabb templomban olyan jubiláris ünnep legyen, melyben a nagymúltból lelkesítőleg visszatükrözni lássuk a nemzet egykori dicsőségét s legyen alkalomunk ünnepélyesen okulni mindazon bajokon, melyek a templom hosszú életével alatt átviharoztak fölöttünk s őseink fölött. Nagy horderejűnek tartunk egy ilyen jubileumot, főként mai társadalmunkra, mert az ily történelmi emléküllepély gazdag anyagot tár föl arra, hogy rendbeszedhessük magunkat az erkölcsi téren, mely „minden országnak talpköve.” — Ugy értesülünk, hogy a jubileum magasztossá és fényessé tételére már eddig is lelkesen folynak az előkészületek a plebánián. Részletesebb programot ugyan még nem hallottuk, de hisszük, hogy erről legközelebb értesülhetünk illetékes uton. A jubileum valószerűleg Szt.-Mihály — mint a templom védszentje napján lesz megtartva. Érdekkel nézünk elébe.

— Színészet Léván. A f. évi nyár egyik szórakoztató kellemes eszközül színészetet kapott közönségünk, azaz, hogy csak izelítőtől tart 3 előadást B. A. F. V. Béla színtársulata, mely a bemutatásul adott 3 darab után — attól tételenül föl további íttmaradását, ha kellő arányú bérletet biztosíthat közönségünknek. F. hó 7-én (csütörtökön) első bemutatásul Csiky G. egyik újabb színműve, „C z e c z i l h á z a s s á g a” került színpadra közönségünk előtt, mert a borongós idő miatt sokan otthon maradtak. Az előadásról nem nyilatkozhatni kedvezőtlenül, a kielégítő összehasonlításra kívül egypár számbavehető színészt is láttunk a deszkákon. Tegnap „A s z a l a i u r a m l e á n y a i” francia vígjátékot adták, ezt követi ma Szigeti legújabb énekes bohózat, a „C s ö k ö n s z e r z e t t v ö l e g é n y.” E két előadás után közönségünk — azt hisszük, — egyetért velünk abban, hogy a társulat képes erőkből áll s igényeinket betöltheti-e?.

— Halálozás. A következő gyászjelentést vettük épen lapunk zártakor: „Zsüle Ludovika férj. Kmosko Benedekné, egy férje, mint gyermekei: Mariska férj, Varga Kálmáné, György, József, Ilona férjével Novotny Imrével, Imre, Bence, Béla és Margit; Zsüle Leopoldina özv. Bók Lipótné fájdalomtelt szívvel jelentik nevelőanyjuk s illetve nagyanyjuk és a szeretett rokonnak özv. B o o z Józsefné szül. Nedeczky Emilia asszonynak, élete 70-ik évében, a halotti szentsegek ájtatos fölvele után f. hó 8-án, reggeli 1 órakor rövid szenvedéssel, tüdőlobban történt eszűndes kimúltat. A holdogultnak hült tetemei f. hó 10-én, délután 5 órakor fogtak a helybeli köztemetőben örök nyugalomra tételni. — Az engesztelő szt. miseáldozat pedig f. hó 11-én, délelőtt 8 órakor fog a Mindenhatónak a kath. nagytemplomban bemutatni. — Léván, 1881. évi augusztus 8-án. — Örök béke lengjen az áldott hamvak fölött. — Az elhunytban szeretett anyósát veszté el városunk egyik ifju, intelligens tagja, Novotny Imre ügyvédjelölt. Öszinte részvéttel csatlakozunk fájdalma enyhítéséhez.

— A Stefánia-árvaház javára jelentékenyen fog

hatni azon üdvös határozat, mely az árvaházat föntartó Lévai Jót. nőegyletnek a múlt héten, aug. 6-án, a tagoknak majdnem teljes jelenlétében tartott közülésén akként mondatott ki, hogy az egylet titkárja készítsen egy tervezetet, melyben az árvaház anyagi, de leginkább szellemi s erkölcsi vezetése s különösen az árva-nevelés eszközei és módzata körvonalozva legyen, s e tervezetet mutassa be a f. évben mielőbb egybehívandó rendkívüli közülésnek.

— Honvédségi fegyvergyakorlatok a f. évi ősszel is tartatnak az ország különböző pontjain. Megyebeli honvédségünk ez alkalommal két helyen vesz részt e gyakorlatokban, és pedig: a n y i t r a i s á t o r t á b o r b a n, hol 10 zászlójai honvédség lesz összpontosítva összesen 2350 gyalogossal, köztük a Léván állomásozó 61- és 62-ik zászlóalj. E gyakorlatok tartama 12 nap, aug. 20-ától 31-ig. — Innét az összes csapatok átvonulnak a p o z s o n y i nagy hadgyakorlatokhoz, hol a közös hadsereggel egyetemben 4800 gyalog és 1200 lovas pontosították össze.

— Nász után gyász. O h a j o n, V a s s Lipót földbirtokos házában fényes családi ünnepély volt jul. 26-án. A család legidősebb leánya, P a u l a kisasszony ilte menyegzőjét R u f f y Pál gazdatisztel. A család barátai és rokonsága nagy számban siettek osztozni a nász örömeiben. A ház asszonya, Vass Lipótné szül. Szávius Aurora urnó szeretetreméltóan sürgött-forgott vendégei körül s a nász végével a legvidámabb hangulatban búcsuzott el leányától, áldását adva reá, midőn ez utrakelt férje karján, hogy új tűzhelyéhez térjen. Alig oszlott azonban szét a vendégsereg: midőn az életerős örömgömb hirtelen rosszul lett s ágyba kényszeríté a rögtöni baj. A betegség által ily váratlanul megtámadott anya érezte, hogy végőrája közelit, de anyai gyöngédségből mégis megtiltotta környezetének, hogy helyzetéről leányát tudassák, nem akarván ezt mézes napjai első órájában is ily keserű hírrel zavarni, s így az új asszony már csak — holtan, a ravatalon kiterítve, láthatta jul. 30-án. vizont szeretett édesanyját. — A még sok éveig élni méltó derék anyát 42-ik évében szülította el a halál. Temetése nagy részvét mellett jul. 31-én ment végbe. Béke poraira!

— Járványbizottságunk f. hó 7-én ülést tartott s elhatározta városunkban minden lakóházak, udvarok, félrehelyek s emésztőödrök pontos megvizsgálását s azok fertőtlenítését, ennek keresztülvitelét a rendőrkapitányra bízván, ki a tisztí orvossal egyetemben tendő eljárásáról referálni lesz köteles. Együttal azon javaslatot tette a bizottság a városi tanácsnak, hogy „járványkórház”-helyiségül jelöljön ki erre alkalmas épületet, vagy ennek hiányában „barakkkórház” építtessék a városon kívül; a temetőben pedig egy halottskamra azonnal állíttassék föl.

— Berechtold László grófról, Nyitramegye főispánjáról — az összes hazai sajtó hírei szerént — a B a r s is közzölte azon hírt, hogy a főispán melákorba esett. E hírt most oda módosítják, hogy a főispán egy más bajban: nagyfoku idegyöngeségben szenved s jelenleg N.-Surányban tartózkodik, hol — baja daczára vadászni is eljár, baja azonban aggasztó.

— Végzetes dulakodás folyt le f. hó 3—4-ike közti éjfélen T o k o d y Imre lévai (Liget-) vendéglős

és egy ismeretlen merénylő között. Az éjfélok fáradtan lefeküdt vendéglős úgy 2 óra tájon arra ébredett föl, hogy ágya fölött valaki gyufát gyújtogat a falon. Hirtelen kiugrott ágyából s megkapta karjainál fogva a késő éjjeli látogatót, kinék kezében gyilkoló szerzőművel volt. Így dulakodtak 2 óra hosszául tovább, minden indulatos hang nélkül, egyik sem birt a másikkal, szobáról-szobára huzeltak egymást, míg végre a vendéglős segélyt kiáltott s neje jött a tett színhelyére. de segíteni nem bírván férjének, ezt magára hagyta s a eselédeteket sietett fölvenni, s midőn ezek nagysókára bejöttek, az idegent akkor már legyűrte a vendéglős a maga ágyára. Ott az ipszét megkötözték s az odahívott esendőröknek átszolgáltatták. — Valami nyitramegyei tót volt a tettes, ki a kezében volt vésővel fölfeszítette a bezárt vendéglő ajtaját és bent már minden kulesot zsebrerakott, csak a pénzesláda kulcsára volt még szüksége. Epen ezt a kulesot kereste gyufával gyilkoló eszközzel a vendéglős ágya fölött, midőn ez fölébredt s ezáltal a terve meghiusult.

— A szőlő-érés gyorsítása. Egy amsterdami szőlőtermelő úgy gyorsítja a szőlő-érést, hogy a fürtöket éretlen korukban megöntözi langyos vízzel, hetenként kétszer-háromszor. Ez a művelet nagyobb terjedelmű szőlőhegyekben kivihetetlen, de kisebb mennyiségűnél, pl. lugásokban, kertekben megkísérhető volna hazánkban is. Ottolander, amsterdami szőlőművelő azt állítja, hogy ez öntözés által a szőlő nemcsak gyorsabban érke, de a szőlőszemek is nagyobbakra nőnek s edesebbek lesznek.

— Rövid hírek. — Időjárás: A jövőhétre többnyire napsidőt várhatni, közben borongással, helyenként esővel s itt-ott zivattal. — A fejedelmi találkozás királyunk s a német császár között, f. hó 6—7-én, kölesönös előzékenységgel történt meg s abban is megállapodtak, hogy mához egycvőre újból találkoznak. Mi volt e találkozás hátterében, azt nem tudhatni, de általában fontos dolgokat tárgyalhattak, mert a magyar miniszterelnök is oda lett idézve, holott ez az eddigi találkozásnál soha nem történt. — Dalmok-verseny volt a héten Miskolcson, a magyar dalárdák tartották ott évi vándorgyűlésüket. Megjelent 30 dalárda. A dalverseny eredményét holnap hirdetik ki. — Az új operaházat a jövő hónapban nyitják meg „Szt.-István király” című operával, melyet az ősz mester, Erkel Ferenc ép most fejezett be. — A honvédelmi miniszter-jelölt b. Fehérváry államtitkár, ez állásáról leköszönt s az ősi gyakorlatoknál már mint tényleges szolgálatban álló altábornagy vesz részt. — A nap hossza augusztus végéig 1 óra 31 percczel lesz rövidebb, vagyis a napszaka 13 óra 22 percire, az éjszaka pedig 10 óra 38 percire fog terjedni. — Új fajta brittanikák készülnek mostanában a selmeczi szivargyárban, ez új szivarok igen szépek és igen jók.

Apróságok.

Gyermekésszel. Linike: Adjon egy kevés mazsolaszőlőt, mámaéskám. — Mama: Jól van, vehetsz magadnak egy márékkal. — Linike: Akkor a papa adjon, mert annak legnagyobb marka van.

Gyors segély. Véres verekedést csináltak a parasztlányok egy országút mellett csárdában. A csárdás ijedtetben lörállteti eselédjét s ez löhalálban fut a rendőrtanyára segítségért. S ott ezt a kielégítő választ kapta a rendőrpáncsnoktól: „Azonnal ott leszünk, de előbb hozz a gazdától ezédulát, hogy csakugyan verekednek nála.

Tárcza.

„Irott kép.”

— Rajz. —

Ez volt a neve, de elnevezték „uri parasztasszony”-nak is. Egyik név sem illet rá. Ruhája, viselete, arcza, életkora — mind csak olyan volt, mint a többi parasztasszonyé. Arczán, kezén a bőr épügy föl volt égetve a naptól s épügy barázdás volt a 40 évtől, mint akármelyik napszámosasszonyé..., de azért mégis csak „irott kép” volt a neve. Ha vasár-, vagy ünnepnapon kiöltözött a templomba, nem volt rajta csak egy gombostű is, mely megkülönböztette volna a többi asszonytól és mégis azt mondták róla ilyenkor: „ni, ott megy az uri parasztasszony a misére.”

A házuk tája is csak egyszerű paraszti volt, szük udvarukon első pillanatra azt árulta el a trágyadomb s a szekérszínben a fiakkeros hintó, hogy itt fuvaros lakik. A férje fiakkeros volt. De ez még nem volt elég ahhoz, hogy az asszonyt uri parasztnak hívják. A konyhában hire-namva sem volt takaréktűzhelynek, vagy más nagyobbbrangu edényeknek. Kormos fazék, füstös serpenyő, fa-mozsár, parasztkorsók, cserép-tálak s hasonanyagu tarka tányérok szines, nagy virágokkal díszítve — ezek ékességei a konyhának, ennek közepén a négyzögletes tűzhely válogból rakva foglalt helyet a kemény füstös bolthajtása alatt. Szobájuk is csak egy volt, az is oly kicsiny, hogy a két ágy alig adott helyet a kecskelabu asztalnak s egypár karszéknek, melyek tulipántos hátakkal a két ágyhoz voltak állítva. Egy ablakuk az utcára nézett, egy az udvarra, mindenikben virágcserep s bennük muskátli. Ezek a virágok a serdülő lányéi voltak s egészen elsötétítették a kicsiny szobát, a homályt még inkább elősegítette a magasra vetett két ágy, melyek a dagadó párnákból egész a plafondig érő halomként álltak a falnál. — Ennyit láttam náluk, midőn férjét fuvarosomnak fogadni hozzájuk mentem. A fiakkerost nem találtam otthon.

— Mi hát itt az „uri”? s miért neveznek itt valakit „irott képnek”? — így szölitám meg az egyik tőszomszéd feleségét.

— Hja, galambom ténsuram, pedig elhíheti, hogy Dacsóné igazán uri paraszt, igazi uri familiából való, csakbogy hát persze, hogy elhibázta a sorját... Főszol-

gabiró volt annak az édesatyja, gazdag, módos ur, nem volt több gyermeke csak két lánya; az egyik meghalt, a másik meg Dacsóné, ez ugyan él még, de a nagy vagyon nines meg, eltékozlta bujában az apja, mert nagyon szívére vette, hogy a lánya félrelépett...

— Hogy-hogy?

— Hát úgy volt az, kedves ur, hogy férjhezment a kocsisukhoz, így lett belőle fiakkerosné, de azért itt a környéken csak „uri parasztasszonyok”-nak hívjuk.

— Hallom, hogy „irott kép”-nek is hívják, miért?

— Hm, bizony higyeje el, ifju ténsur, hogy megillette ötet ez a név, mert virágjában igazán olyan volt, mint az irott kép, nem is hitták lánykorában másnak, mint irott képnek. Az édesapja le is pingáltatta egy képre, ez a kép most is ott van betéve a Dacsóné ládájába, apja halála után ennél a képnél nem maradt jussba neki egyebe. Mutatta is nekem már nem egyszer, gyönyörű egy kép, de ő maga még szebb volt lánykorában.

— Azt szeretném, ha meg tudná mondani, hogy egy olyan szép és gazdag uri leány ugyan miként tudott beleszeretni a kocsisukba.

— Hát biz' azok valahogy egymásba találtak botlani.

— Igen, ha botlott, azt értem, de hogyan tudott feleségül menni egy kocsishoz?

— Azt nem hallottam Dacsónétól, minek is, elég az hozzá, hogy megszerették egymást, aztán egymáshoz törődtek.

— Szép volt a kocsis?

— Nem volt azon, kedves ur, teljes világéletibe semmi különös szépség.

Kiváncsi lettem az élettörténetére a fiakkeros párnak s elhatároztam, hogy elbeszéltem ezt az uri parasztasszonynyal. Az alkalom épen kedvező volt erre. Mig a férjét hazavartam, azalatt betértem az irott képhez s beszédbe elegyedtem vele.

Beszédjében is egyszerű, paraszti, de észjárása már gyakorlottabb s mondatkötése korrektebb, a népies szavakat folyékonyan és logikai helyességgel fűzte egymáshoz s nem beszélt teketóriás mondatokkal, mint ez a parasztszédnél szokás. És ez az egy volt az, amiből hinni kezdtem, hogy uri familia. — Rátértem azután egy ügyes manőverrel az arczképre is. Megmu-

tatta. Olajbafestett, művészi munka volt ez, vállig ábrázolva az uri hajadont életnagyságban s élethű szépségben. Megbámultam a képet s hol arra, hol az elparasztosult eredetire tekintettem. Mennyi különbség! Dacsóné észrevette a gondolataimat s én eljöttnék láttam az időt, hogy élettörténetét elbeszéltessem vele.

Elmondta, hogy van egy katona fia s egy serdülő lánya, amaz Csehországban, amaz pedig kint a mezőn, hogy sokat kell dolgozniok, mert szegények s mert az uri apától semmi sem maradhat rá. Pedig a nagy vagyon után gazdag és művelt férjet kaphatott volna, de az égen másként volt megírva. Kettőn voltak testvérek, mindkettő szép leány, ő különösen híres szépség, valódi irott kép. Apjuk özvegycn intézte nevelésüket, nem vitte őket ki a nagyvilágba. Amióta a zárdából hazakerültek, otthon a zárda újra kezdődött, nem járt hozzájuk vizitbe, vendégségbe senki, mert apjuk sok pénzt akart gyűjteni leányainak s az volt a fölvele, hogy a jó bor ezéger nélkül is elkél. Jöttek is kérők több ízben, de az apának egy se tejszett, a lányok pedig hiába is választottak volna. Így értek el a 20—22 éves korig. Ilyen helyzetben beállt a két lánynál az unalom s nem volt egyéb dolguk, mint hosszúra fonnni az ábrándok végtelen fonatát. Ha énekeltek, a eselédesség volt a publikum. Ha zongoráztak, a eselédességnek jutott ki a táncból. Ha szórakozni akartak, a eselédesség közt viziteltek.

Egy alkalommal az apának sürgős és fontos dolga lett volna a szomszéd városban, de nem mehetett, valami baja támadt. Egyik leányát — az „irott képet” — bízta meg ez ügyben, nagy összeget adva át neki s szívére kötve, hogy a pénzt így-és-igy adja át ama városban az illetőnek. Egy könnyű stájerkocsin indultak el, a hátsó ülésen az irott kép s elől a kocsis. Haladtak gyorsan, szinte porzott utánuk. De hiába siettek. Akit kerestek, nem találták otthon, vártak rá órákig. Vártak rá estig, hiába, nem jött. Mit tehetek mást, visszafordultak hazafelé, mert már sötét volt s az „irott kép” is félni kezdett.

Szép leány, szép summa pénzzel — egy ruha alatt — méltó okból félhet. Utközben megállítatja a kocsit s nagyobb biztonság végett mellé ül a kocsisnak, hiszen ugyis sötét van, nines aki fölismerné. Amint átül a kocsis mellé, ez karjával segíti őt s egymás kezét megszorítani mindegyiknek oka van. Leült. Most már

A talaj előkészítése az őszi vetések alá.

Az őszi mivélésénél — egyes kivételektől eltekintve — országsszerfe két föltűnő hibára akadunk, t. i., hogy a talaj előkészítésével elkésven, a vetést nem a rendes időben végzik és hogy őszi vetéseink általában gyomosabbak, mint ez helyes mivélésnél megengedhető; s e körülményeknek tulajdonítható, hogy termésünk átlagos nagysága épen az ősziéknél aránylag csekély; hogy még legjobb éveink sem mutatnak föl oly nagy átlagos termést, mint nyugati szomszédainknál a középszerű évek; s ez az oka, hogy rendszeres mivélést nyújtó uradalmainkban az átlagos eredmény tetemesen meghaladja a hasonló talaj- és égalji viszonyok között fekvő kisebb birtokokét.

Kell tehát ismernünk és alkalmaznunk a különféle elővetemények után követendő talajelőkészítési eljárásokat, melyek a következők:

Fekete ugarnál elvnek kellene tekinteni: őszi kor legalább egy, de hacsak tehető, két szántást adni, melyek közül az első: sekély tarlóörés, a második: mély őszi ugarolás volna; czélja ennek: egyrészt a gyomoktól megszabadulni, másrészt mélyebb rétegeket is a termelésbe bevonni s azokat a fagy szelídítő és termékenyítő hatásának kitenni.

Agyagos és elgyomosodott talajoknál a kettős őszi szántás a siker alapföltételének tekinthető, s azért a nyár folyamán az egyes szántások között többszörös boronálást adjunk, trágya-alászántás esetén pedig a hengert is alkalmazzuk, természetesen közvetlenül a trágya alászántása után.

A korai letakarítható elővetemények — a repeze, zabosbikköny, egykaszás lóher, gabonafélék, stb. — után rendszeresen két szántást szokás adni; azonban nem annyira a szántások száma, mintsem inkább azok kivitele az, mi itt érdekelt. Határozottan hibás az eljárás, midőn a tarlóörést későre elhalasztják és mélyen végzik; a késői törésnek az a nagy hátránya, hogy a talaj tetemesen kiszárad és néhány héttel az elővetemény letakarítása után — különösen ha talajunk agyagos és az időjárás nem kedvező — föl sem szántható, hacsak nagy erővesztéssel a rögöket kifeszíteni s ezeket nagy költséggel aprítani nem akarjuk, ehhez járul még, hogy ily elrontott talajt helyrehozni, a legtöbb esetben a költség nem sikerül.

Hogy a tarlót miért nem tanácsos mélyen megszántani, annak többféle oka van; a mélyen aláborított gyök- és tarlóörések nehezen korhadván el, könnyen keletkeznek rögök, különösen agyagos és gyökerekkel dusan átnőtt talajoknál. A tarló közé aratáskor és előtte hullott vadrepeze, konkoly, vadóc, vadbikköny, pipacs, buzavirág stb. magvak tetemesebb mélységbe kerülve, ez esetben ki nem kelnek, hanem csirakepességüket megőrizve, ott hevernek mindaddig, míg egy következő szántás alkalmával, — talán épen vetéseinkkel együtt ébrednek életre s azoktól a tápszerkeket, nedvességet, világosságot elvonják s termé-

* Ajánljuk gazdaközönségünknek a praktikus czikket, melyet Hentsch Arpád tollából közlünk a Mez, gazd. szemléből. — Szerk.

nem fél. Tovább mennek. Egy hang, egy szó nincs közöttük. Pedig amig külön ültek, mindig folyt köztük a beszéd. Most egyik se szól. A lovak ugető patái taktusban kopognak a sima uton. A hüvös esti szél ellen nagy kendőt terít magára az „írott kép“, eközben a kendő kibontott szárnya beleakad a gyeplő fogantyuján egy csat nyelvbe. Leány és kocsis egyszerre kezdik azt kiszabadítani s eközben megint érintik egymást a kezek. Pupa kacsó és kemény ujak. Csak annyiban hasonlók, hogy mindegyik meleg. Eközben az egyik ló valamitől megijedt s félre ugrott. A megrándult gyeplő magával rántja a pupa kacsót s az írott kép a kerék alá esik, ha az a durvább kéz jókor utána nem kap. Egy sikoltás. Egy „hó-hó!“ S e két hang után a lány mentve van, izmos karjain piheg a kocsisnak.

Megálltak, meg kellett állni, hogy rendbeszedhessék magukat. Kendőjét a leány magára terít s leült, de nyugta nem volt, egész testében reszkedett. Tovább indultak. Az „írott kép“ szorosan a kocsis melléült, nehogy leessék, sőt egyik kezével nyakába is kapaszkodott.

— Ne féljen, kisasszonykám, mond biztatólag a kocsis, részvéttel karolva magához szabad kezével a szép alakot.

— Félek, nagyon félek, János... Hátha leesem..., hátha rablók is jöhetnek..., hiszen sok pénz van nálam...

— Ne féljen, édes kisasszonyom, nem hagyom én se leesni, se bántani, elviszem én... akár a világ végére is.

Még közelebb simultak egymáshoz. Egy szó, egy hang nem jött ajkaikra. Csak a lovak patái kopogtak. Egyre sötétedett. Egyre szorosan tartották egymást. Amint egyik közbeeső faluba értek, a kerék hozzáütközött a hid karfájához s a kerék eltört. Nem mehetek tovább. A szép kisasszony a vendéglőbe ment. A kocsis fölverte a kovácsot s megigáztatta a kereket. Mikor a kerék kész volt, fölültek újra s tovább indultak. A faluból kimenet, kétfelé vitt az ut, a jobbikon kellett volna hazatérniök, de a szép leány elrántotta a gyeplőt balra.

— Nem jól megyünk, kisasszonyom, ez az ut nem haza vezet.

— Ne is vigy már engem haza többé.

— Hat hová?

sünetet csökkentik, sőt minőségileg is alábbszállítják. A mély tarlóörés tehát csak abban segít elő, hogy talajunkat gyommal, ugyszólván, elárasszuk. Az élőló gyomok gyökörzselei pedig mély tarlóörésnél csak épen helyet cérelnek s nemsokára vigan kihajtanak.

Egészen másként áll a dolog a korán végzett sekély tarlóörésnél. Közvetlenül az elővetemény letakarítása után bir a talaj a porhanyóság azon fokával, mely a szántásra legkedvezőbb, melynél az eke jól fog, a talaj jól omlik s a tarló aláborítása lehetőleg tökéletesen eszközölhető. Hantok keletkezéséről itt szó sem lehet; ellenben a gyök- és tarlómaradványok gyors elkorhadásának minden föltételei meg lévén itt adva, talajunk gyorsan beérik s ehhez járul, hogy a korán végzett tarlóörésben a legjobb biztosítékot bírjuk aziránt, hogy a későbbi szántásokat annak idején elvégezhessük, minek természetesen következménye megint, hogy az őszi vetés is a kívánt időben megtörténhetik. Különben a korai tarlóörést ajánlatossá teszik sajátos égalj-viszonyaink is, melyeket a többnyire száraz utónyár jellemez, és ez az, mi a talaj előkészítésénél őszié alá gyakran oly gátlólag hat és ez a legtöbb esetben az eléggé korán végzett tarlóörés által megelőzhető.

A korai tarlóörés előnyei pedig abban állnak, ha a törés lehető sekélyen a körülmények szerint 5—10 ctmtr mélyre történik, még pedig minél kötöttebb a talaj s minél gyökérdusabb, illetve gyomosabb az elővetemény, annál sekélyebb tarlóörést kell alkalmaznunk; nemcsak mivel ezáltal a rögök keletkezését teljesen elháríthatjuk — különösen, ha a tarlóörést nemsokára erőlyes fogolással követi, — hanem mivel ezen eljárásban a különböző gyomok elpusztítására a legbiztosabb és legolesőbb módot bírjuk. A sekélyen alászántott gyommagvak nagyrészt csirázásnak indulnak, mely stádiumban ismételt fogolással által könnyen tönkretételnek, míg az élőló gyomok gyökerei — jobban mondva: gyökörzselei — fogolással által a földtől megszabadítva, száraz időjárás esetén elszáradnak s a csirázó gyommagvakkal együtt egy későbbi szántással mélyebben aláborítván, elkorhadnak és fölbomlási termékeikkel a talaj tápszerkezetét gazdagítják, fizikai állapotát javítják.

De a sekély tarlóörésnek még az a kedvező hatása is van, hogy a talaj alsó rétegei egyformán megporhanyulnak s a következő mélyebb szántásnál — még száraz időjárás esetén is — talajunk kitűnően omlik. Idevágó kutatások szerint: a sekély tarlóörés után észlelhető és gyakran tetemesebb mélységre (20—25 cm.) terjedő meglazulása a tényleg meglazított alsóbb rétegeknek — onnan ered, hogy a laza felső réteg az általából hajsóveség folytán föl-szivárgó nedvesség elpárolgását gátolva, a talajnak a lazított föl-szín alatti rétegei — ugyszólván megnedvesednek; egyúttal a legkedvezőbb arányban meg lévén adva a koriadás és elmállás végbemenetelére szükséges föltételek, ez esetben a talajban erőlyesen folyó vegyműködés is a lazítás fokozásához tetemesen hozzájárul.

A tarlóörést követő mélyebb, rendszeren 15—20 centiméterre terjedő szántást czélsszerű lesz azonnal

— Vigy a világ végére, ugyszólván azt mondtad, hogy oda is elvinnél. —

— De mit szólna otthon a nagyságom?

— És mit szólna ehhez, hogy éjszakának idején melletted utazom? Itt a faluban már ugyszólván megismertek bennünket, nem láttad, hogyan susogtak rólunk a vendéglőben... bolnap már az egész környéken megtudják.

A szófecszegetésnek, vitaközönségnek az lett a vége, hogy balra indultak utnak. Nagyot suhintott az ostor, vágatott a két ló, fönt az ülésen pedig szorosan átka, rolva ült a szép uri lány s a paraszt kocsis. Csak annyiban hasonlítottak egymáshoz, hogy mindkettőnek szive hevesen dobogott, hevesen, mert mindkettő szeretett. A kocsisnak elég oka volt szeretni, mert szép leányt, szép lovat, szép kocsit s szép summa pénzt birt egyszerűen. Az írott képnek is volt oka szeretni, mert ez volt nála az első szerelem, melynek vakon engedett mindenki, vakon engedett ő is, vakon rohant neki a világ végének.

Szegény „írott kép“! Követ dobott rá a világ, de egy érdeme mégis van: hü maradt első szerelméhez.

Sandolin.

Antiszemita.

Nem faj, nem vallásgyűlölet, hanem a laza erkölcs Gyűlöltté teszi a kincserező semitát, Elni velünk nem akar, de közöttünk éli világát: Munka, dolog nélkül gyűjti halomra a pénzt; S bár kölesön minkünk váltóban nyújtja a „lát“ -ra, Mégis a vak ságunk' nagyban okozza e „lát“. Hisz' ha sokat „lát“ már az adós, az tönkrementés; Ily „lát“nál' az adós élte világa fogy el. — Csalfa üzér, uszorás vérünk' veszi a kamatokba, És spiritusz-mámort önt ahelyett mibelenk. — Mert fenyegetve van így letünk: szabadulni kívánunk A szemaktól, — hat... menjenek el, haza... mind! S mert ezer éve, hogy a magyar él e hazán: minek itt más? Menjenek a semiták Ázsia téreire! *)

Faragó.

*) Adjuk a fantasztika politikuskokak korszerű ismertetése végett, amely politikai nézet a társadalmi rend föntartása szempontjából is határozottan elítélendő! — Szerk.

végezni, mihelyt a fogolással daczára, talajunk kizöldül, vagy heves záporok következtében a talaj összetömdött és ezen körülmények fognak afölött dönteni: vajjon a vetés közvetlenül ezen második szántásra adható-e, vagy hogy még egy harmodik középmezey vetés szántást alkalmaznunk, mi a korán letakarított előveteményeknél, kötöt: s elgyomosodott talajnál és csapadékdus időjárásnál nem lesz megelőzhető.

Meglehet, hogy az imént ismertetett eljárást a gyakorlatban kivihetetlennek fogják mondani, még pedig két okból, részint mivel a korai tarlóörés oly időszakba esik, hol a szálas takarmány és később a gabona behordása az igäserőt igénybe veszi; részint mivel a későbbi tarlóörésnél a harmodik szántás teljesen megelőzhetővé válik. — Mindenesetre két nagyon hatalmas érv. Azonban, ha tekintetbe vesszük, hogy a korai tarlóörésben, szeszélyes égaljunk alatt, oly módot bírunk, mely ugyszólván teljes biztosítékot nyújt aziránt, hogy legfontosabb természetmivélünk, az őszi gabonafélék alá talajunkat a kellő időre lehető tökéletesen elkészíthetjük, azt gyom- és rögmentessé tehetjük; ha továbbá meggondoljuk, hogy a hármasszekébe oly gépeket bírnak, melyek segítségével a sekély tarlóörést föltötte gyorsan, olcsón és aránylag csekély igász-és emberi erő igénybevételével végezhetjük — hisz épen ebben rejlik ez ekék tulajdonképi jelentősége: — akkor elvesztik a fönti ellenérvek életet s a jól fölszerelt és helyesen kezelt gazdaságban nem fog e javasolt eljárás nehézségekre ütközni. A talajelőkészítés ezen módja régóta kiállja a gyakorlat tűzpróbáját és nyugati szomszédainknál annyira kedvelt, hogy nem egy helyen látjuk a tarlót már akkor meghántva, mikor az elővetemény még behordva sincs.

Ha az imént kifejtett elveket szorosan követjük, sikerül talajunkat őszié alá a kívánt időre és aránylag csekély költséggel ugyszólván elkészíteni, hogy talajunk nemcsak a porhanyóság legkedvezőbb fokával fog bírni, hanem egyúttal tiszta lesz a gyomoktól, — szóval: a jelzett eljárás egy módot nyújt arra, hogy jövő termésünket biztos alapra fektethessük.

II.

Azienda.

Mai számunk hirdetésű rovataiban közöljük az Azienda elemi baleset b. t. juniushó 28-diki közülésében kihirdetett és az Azienda élet s járadék b. t. ugyanakkor kihirdetett zárszámláját s vagyonskimutatásait.

Amint e jelentésből látjuk, ezen két, jöhírnévű testvérintézet fejlődése a lefolyt évben előhaladást tett s működését jó üzletelménnyel végezte. A tüz-, jég- s szállítványi osztályok üzletkimutatása 1882. június 1-től 1883. végéig terjed. — A tüzosztályban az összes díj- s illetékekbevétele 4.522,222 ft 55 kr, amely összegből levonva az összes kiadásokat 1.048,313 ft 48 kr, marad mint bruttó működési nyereség 473,909 ft 07 kr. Csökkenti ezt a múlt évben általános rossz jégbiztosítás vesztesége 123,484 ft 09 krral; ellenben szaporítja a szállítványi biztosításban elért nyereség 71.450 ft 99 kr. Az összyereség a biztosítéki alapok 85,175 ft 51 krral gyümölcsözésével együtt tehát 328,412 ft 38 kr, melyből 201,177 ft 17 kr osztatott föl külföldről — igazgatóságai — s alapítási osztalék és végre részvényosztalékokra, mely utóbbiak a részvénytőke 7%-át teszik ki.

Az Azienda élet s járadék b. t. bevezetésében említett 2-dik rendes közgyűlésében kihirdetett s mérleghez csatolt statisztikai kimutatások szerint az 1883. év végével 37.215 szerződés 28.557,780 ft összegben állott fönn, 4806 új ajánlat nyújtatott be 5.935,996 ft összegben s így a biztosítási állomány a kifizetések által megszánt ügyletek levonása után 1257 darab szerződéssel és 985,554 ft összszeggel szaporodott. Az összbevétel 3.355,585 ft 58 kr, az összkidadás 3.434,270 ft 62 kr. A társulat fűdözési alapjai 7.495,651 ft. A kedvezőtlen halálhalálási viszonyok daczára 121.306 ft 90 krral nyereséggel zárul az év és így 6%-os részvényosztalék osztatott szét és 20,536 ft 47 kr új számlára vitettet elő.

Irodalom és művészet.

Az Ország Világ 31-ik (aug. 3.) száma a következő tartalommal jelent meg: Bartay Ede életrajza Nagy Istvánról (arcképpel). „Zajos napokban“, költemény Prém Józseftől. A „Falun“, egy csinos vers S. Szabó Józseftől. A „Három rózsza“, családai költemény Szakáll Istvánról. „A havasok királynéja“, regény (folyt.) P. Szathmáry Károlytól. „A fehérrózsas leány“, beszély Balazs Sándortól. „Az ábránd utjai“ elbeszélés Majthényi Flóráról. Eredeti képei közül kiemeljük a T e g e t h o f f -féle háromszögű hadállás és a L i k a v a vára címűeket s Diderot emlék-szobrát. Az Orsz. világló mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek. Előfizetési ára egy évre 10 ft, félévre 5 ft. Évnegyedre 2 ft 50 kr. Kiadja a jó nevű „Pallas“ irodalom részvénytársaság, Budapest, Koronaherceg-utca 3-ik szám.

Magyarország függetlenségi harca 1848—49-ben. Irta G e l i c h Richard honvéd-tábornok. E jeles tört. műből most jelent meg a 12-ik füzet. Előfizetési ára negyedévre (6 füzetre) 2 ft 40 kr, félévre (12 füzetre) 4 ft 80 kr. Minden hónapban 2 füzet jelenik meg, míg a mű befejezve nem lesz. Kiadja: Aigner Lajos Budapesten.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott bizottság nyilvánosan mond őszinte köszönetet a lévai magyar szabó-íjűségnek azon nemes cselekedeteért, hogy az általuk f. évi juliushó 20-án rendezett táncmulatság tisztajövedelmét, tíz forint 70 krt a lévai S t e f a n i a - á r v a h á z javára fölajánlani s ez összeget a tek. rendőrkapitányi hivatali útján rendeltetési helyére atküldeni szivesek voltak. Fogadjon a derék ifjúság újból is kijelentett őszinte köszönetünket az árvák nevében.

Léva, 1884. aug. 6. Az árvaház bizottsága.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: K ó n y a József, város-kapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 ft. 50 kr — 8 ft — kr. Kétszeres 6 ft — kr — 6 ft. 50 kr. Rozs: 7 ft — kr — 7 ft 20 kr. Arpa: 7 ft 50 kr — 8 ft — kr. Zab: 6 ft 50 kr — 7 ft — kr. Kukoricza: 7 ft — kr — 8 ft — kr. Bab: 8 ft 50 kr — 8 ft 80 kr. Lencse: 8 ft 50 kr — 10 ft — kr. Köles: 5 ft. A többi árak nem változtak.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: **Hollo Sándor.**

Az „AZIENDA” osztrák-francia élet- és járadék-biztosító társaság mérleg-számlája az 1883-dik üzletévre.

Nyeremény- és veszteség-számla 1882-83-ra.

Table with multiple columns showing financial data for the 'AZIENDA' insurance company, including assets, liabilities, and various insurance categories.

Megvizsgálta és helyesnek találta: Itzles Lajos s. k. Gröss Berth. s. k. Weismann L. s. k. Hartwig Wándor, könyvelő.

Table titled 'Cselekvő vagyon' (Active Assets) and 'Szenvedő vagyon' (Passive Assets) showing detailed financial breakdowns.

Megvizsgálta és helyesnek találta: Itzles Lajos s. k. Weismann L. s. k. Gröss B. s. k. Lampelmayer O. könyvelő.

Az „AZIENDA” osztrák-francia élet- és baleset-biztosító társaság vagyonmérlege az 1882. é. június 1-től az 1883. decz. 31-ig.

Nyerőség- és veszteség-számla.

Table showing the balance sheet and profit/loss account for the 'AZIENDA' fire and accident insurance company for the period from June 1, 1882, to December 31, 1883.

Megvizsgálta és helyesnek találta: Itzles Lajos s. k. Weismann L. s. k. Gröss B. s. k. Lampelmayer O. s. k.

Table titled 'Cselekvő vagyon' and 'Szenvedő vagyon' for the fire and accident insurance company, showing detailed asset and liability figures.

Megvizsgálta és helyesnek találta: Itzles Lajos s. k. Gröss Berth. s. k. Weismann L. s. k. Hartwig Wándor s. k. könyvelő.

Részletes mérleg és vagyonkimutatások kaphatók a társulatok helyiképviseleind: Laufer Henrik és Rommer Samu uraknál Léván, kik mindennemű biztosítások közvetítésére ajánlkoznak.

Van szerencsénk becses tudomására hozni a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek, miszerint Léván, a Takaré- és Hitelintézet sarokbolti hármas helyiségeiben

NYITRAI és TÁRSA

néven kir. törvényszékieleg bejegyzett cég alatt Könyv-, mű-, hangjegy-, papir-, író- és rajzszerkeszkedést, valamint ezen üzlettel egybekapcsoltan könyvnyomdát, könyvkötészetet és kölcsönkönyvtárt

nyitunk — és pedig: a könyvkereskedési üzletet a könyvkötészeti műhelylyel együtt f. hó 15-én, a könyvnyomdát és kölcsönkönyvtárt pedig f. évi szeptemberhó végén bocsájtjuk a nagyérd. közönség becses rendelkezésére.

E több szakmára kiterjesztett üzletünket minden előnyök figyelembevételével egész Bars- és Hontmegyék területére aként rendeztük be, hogy kielégíthessük a legszerényebbtől kezdve a legmagasabb igényeket olyan mérsékelt árért, minőt eddig e vidék nem élvezett.

Ez alkalommal bátrak vagyunk fölhívni a mélyen tisztelt iskolai hatóságok, tanár és tanuló urak becses figyelmét üzletünkre, melyben az iskolai oktatás körébe vágó, mindenrendű

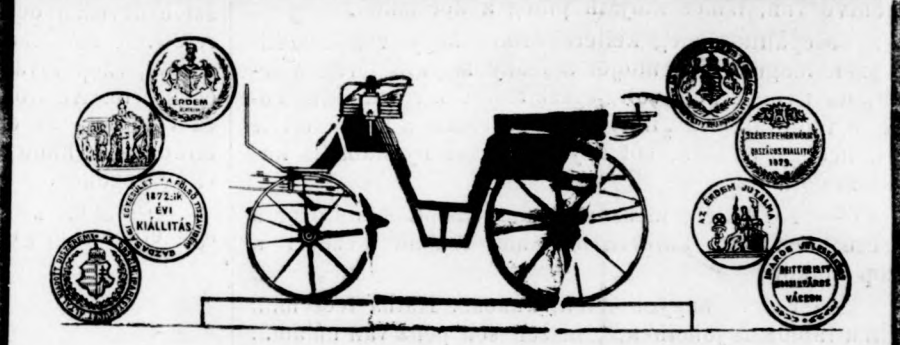
Tankönyveket

eredeti áron, az író-, rajz- és egyéb tanszereket pedig legjutányosabban s a legdrább választékban szerezhetik meg.

Kérjük ez előnyök élvezhetése végett üzletünkhöz mielőbb beküldeni az új iskolai évben használandó Tankönyvek jegyzékét, hogy ezek után a megrendelést kellő időben végezván, fönnakadás nélkül tehesünk eleget az ebbeli igényeknek is.

Megnyitandó üzletünket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlván és szives rendeleteit kérve, maradunk Léván, 1884. augusztus hóban.

NYITRAI és TÁRSA.

REITER ISTVAN, 201.15.-12 cs. kir. udvari kocsigyáros, VACZOTT, ajánlja dusan fölszerelt legújabb modern, bármily alaku kocsijait és hintóit izlésteljesen elkészítve a lehetőleg mérsékelt árak mellett; — továbbá a legújabb alaku amer. ruganyos kocsijait, melyek rendkívül könnyűek és tartósságuknál fogva leginkább fordítatnak haszonra. Öreg kocsik kijavitása pontosan és jutányosan eszközöltetik. Megkeresésekre a kocsirajzok bérmentve megküldetnek.

Advertisement for 'Kovács- és faszén' (Blacksmith and Coal) by Preisach Samu, located in Léván. It lists various types of machinery and tools available for purchase.